

Wykaz skrótów / 13

Wstęp / 17

Rozdział I

Charakter prawny statutu / 23

1. Wprowadzenie / 23
2. Charakter prawny statutu a proces zawiązania spółki akcyjnej / 25
3. Charakter prawny statutu po powstaniu spółki akcyjnej / 29
 - 3.1. Charakter prawny statutu a źródła prawa powszechnie obowiązującego / 29
 - 3.2. Charakter prawny statutu a sposób wprowadzania zmian w statucie / 31
 - 3.3. Charakter prawny statutu a status akcjonariuszy uprawnionych z akcji niemych / 35
 - 3.4. Charakter prawny statutu a sposób jego wykładni / 36
 - 3.5. Charakter prawny statutu a zaskarżanie uchwał walnego zgromadzenia / 40
 - 3.6. Charakter prawny statutu a skutki naruszenia statutowego ograniczenia zbywalności akcji / 43
 - 3.7. Charakter prawny statutu a regulacja zakresu swobody kształtowania jego treści / 45
 - 3.8. Charakter prawny statutu a wynikające z niego obowiązki i prawa osób trzecich / 46
 - 3.9. Charakter prawny statutu a stosunek prawny pomiędzy akcjonariuszami / 47
 - 3.9.1. Dwojaki sposób postrzegania stosunków pomiędzy akcjonariuszami po powstaniu spółki / 47

3.9.2. Artykuł 3 k.s.h. a powiązania pomiędzy akcjonariuszami po rejestracji spółki / 48

3.9.3. Pozostałe argumenty uzasadniające powiązania pomiędzy akcjonariuszami w stosunku spółki / 58

4. Charakter prawny statutu na gruncie prawa polskiego a teorie spółki akcyjnej / 63

5. Charakter prawny statutu oraz teoria spółki na tle uwag prawnoporównawczych / 69

6. Podsumowanie / 75

Rozdział II

Model unormowania swobody kształtowania treści statutu / 77

1. Wprowadzenie / 77

2. Modele regulacji swobody w kształtowaniu treści statutu a unormowanie kodeksu spółek handlowych / 78

3. Swoboda kształtowania treści statutu na gruncie rozporządzenia – Prawo o spółkach akcyjnych oraz kodeksu handlowego / 85

4. Unormowanie art. 304 § 3 oraz 4 k.s.h. a zasada swobody umów / 91

5. Dyskusja na temat zakresu swobody statutowej / 107

5.1. Uzasadnienie dla ograniczenia swobody statutowej / 108

5.2. Uzasadnienie swobody kształtowania treści statutu / 120

5.3. Wnioski z dyskusji na temat zakresu swobody kształtowania statutu / 129

6. Podsumowanie / 133

Rozdział III

Ustawa jako kryterium ograniczające swobodę statutową / 136

1. Wprowadzenie / 136

2. Pojęcie ustawy jako źródła ograniczenia kształtowania treści statutu – uwagi ogólne / 137

3. Pojęcie ustawy na gruncie art. 304 § 3 oraz 4 k.s.h. / 143

4. Sposoby dekodowania charakteru norm na gruncie kodeksu spółek handlowych (zasada ścisłości statutu a odmienne oraz dodatkowe postanowienia statutu) – zagadnienia ogólne / 145

5. Kryterium ustawy jako ograniczenie swobody kształtowania treści statutu – wybrane przykłady szczegółowej analizy zastosowania zasady ścisłości statutu / 153

- 5.1. Zasada ścisłości statutu a cel spółki akcyjnej / 153
- 5.2. Zasada ścisłości statutu a możliwość zastrzeżenia surowszej większości wymaganej do podejmowania uchwał / 158
- 5.3. Zasada ścisłości statutu a możliwość złagodzenia większościowego sposobu podejmowania uchwał oraz zastrzeżenia głosu rozstrzygającego / 161
- 5.4. Zasada ścisłości statutu a ograniczenie prawa głosu / 163
 - 5.4.1. Zasada ścisłości statutu a ograniczenie prawa głosu podmiotów powiązanych / 165
 - 5.4.2. Zasada ścisłości statutu a „prewencyjne” ograniczenie prawa głosu / 167
- 5.5. Wyłączenie zbywalności akcji a zasada ścisłości statutu / 171
- 5.6. Zasada ścisłości statutu a inne sposoby ograniczenia zbywalności akcji / 173
- 5.7. Zasada ścisłości statutu a powiązanie dwóch sposobów ograniczenia zbywalności akcji / 181
- 5.8. Zasada ścisłości statutu a ochrona mniejszości / 182
- 5.9. Zasada ścisłości statutu a możliwość odstępstwa od nadzoru kolegialnego / 184
- 5.10. Zasada ścisłości statutu a szczegółowa regulacja spółek akcyjnych / 192
- 5.11. Zasada ścisłości statutu a możliwość wprowadzenia „reguły przełamania” do statutu / 194
- 5.12. Zasada ścisłości statutu a uprzywilejowanie akcji co do prawa głosu w spółce publicznej oraz nadawanie uprawnień osobistych w takiej spółce / 196
- 5.13. Zasada ścisłości statutu a przyznawanie uprawnień związanych z pakietem akcji / 207
- 5.14. Zasada ścisłości statutu a możliwość modyfikacji zasad dotyczących wygaśnięcia mandatów / 209
6. Podsumowanie / 216

Rozdział IV

Dobre obyczaje jako kryterium ograniczające swobodę statutową / 221

1. Wprowadzenie / 221
2. Dobre obyczaje a zasady współzycia społecznego / 222

3. Dobre obyczaje – próba dookreślenia pojęcia na gruncie kodeksu spółek handlowych / 226
4. Podstawowe wartości chronione przez zasady współżycia społecznego – wzmianka / 234
5. Analiza wybranych przykładów konkretyzacji dobrych obyczajów jako ograniczenia w kształtowaniu treści statutu spółki akcyjnej / 239
 - 5.1. Dobre obyczaje a dopuszczalność zastrzeżenia kworum w przypadku głosowania oddzielnymi grupami w sprawie wyborów członków rady nadzorczej / 241
 - 5.2. Dobre obyczaje a granice swobody we wprowadzeniu ograniczenia prawa głosu / 249
 - 5.3. Dobre obyczaje przejawiające się w zasadzie *pacta sunt servanda* a swoboda kształtowania treści statutu / 252
 - 5.4. Dobre obyczaje a statutowy podział kompetencji pomiędzy poszczególne organy spółki / 254
 - 5.5. Dobre obyczaje a granice swobody w ustalaniu ograniczeń zbywalności akcji / 257
 - 5.6. Dobre obyczaje wynikające z zasad Dobrych Praktyk Giełdowych jako ograniczenie w kształtowaniu treści statutu – na wybranych przykładach / 267
 - 5.7. Dobre obyczaje a swoboda kształtowania treści statutu w ustalaniu partycypacji pracowników w radzie nadzorczej / 275
 - 5.8. Dobre obyczaje przejawiające się w zasadzie lojalności a swoboda kształtowania treści statutu / 278
6. Podsumowanie / 282

Rozdział V

Natura (właściwość) stosunku jako kryterium ograniczające swobodę statutową / 285

1. Wprowadzenie / 285
2. Pojęcie właściwości (natury) stosunku zobowiązaniowego na tle art. 353¹ k.c. – wprowadzenie do rozważań na temat natury stosunku spółki akcyjnej / 287
3. Pojęcie natury spółki akcyjnej na gruncie kodeksu handlowego / 292

4. Pojęcie natury spółki akcyjnej na gruncie kodeksu spółek handlowych / 295
 - 4.1. Normatywne a pozanormatywne cechy charakterystyczne spółki akcyjnej – sposób rekonstrukcji natury spółki akcyjnej / 295
 - 4.2. Natura spółki akcyjnej a natura spółki „zamkniętej” oraz „otwartej” / 302
 - 4.3. Katalog zasad właściwych spółce akcyjnej a natura spółki akcyjnej / 305
5. Natura spółki akcyjnej jako ograniczenie swobody kształtowania treści statutu – na wybranych przykładach / 308
 - 5.1. Zasada braku odpowiedzialności osobistej a natura spółki akcyjnej jako ograniczenie swobody kształtowania treści statutu / 309
 - 5.2. Zasada równego traktowania akcjonariuszy a natura spółki akcyjnej jako ograniczenie swobody kształtowania treści statutu / 314
 - 5.3. Zasada zbywalności akcji a natura spółki akcyjnej jako ograniczenie swobody kształtowania treści statutu / 325
 - 5.4. Zasada rządów większości a natura spółki akcyjnej jako ograniczenie swobody kształtowania treści statutu / 327
 - 5.5. Zasada proporcjonalności a natura spółki akcyjnej jako ograniczenie swobody kształtowania treści statutu / 337
 - 5.6. Zasada podziału kompetencji a natura spółki akcyjnej jako ograniczenie swobody kształtowania treści statutu / 353
 - 5.7. Zasada ochrony akcjonariuszy mniejszościowych a natura spółki akcyjnej jako ograniczenie swobody kształtowania treści statutu / 363
 - 5.8. Zasady związane z wnoszeniem kapitału zakładowego a natura spółki akcyjnej jako ograniczenie swobody kształtowania treści statutu / 369
6. Cel spółki jako czynnik determinujący naturę spółki akcyjnej w rozumieniu art. 304 § 4 k.s.h. / 375
7. Natura normatywnych podtypów spółek akcyjnych jako ograniczenie swobody kształtowania treści statutu / 381

8. Natura spółek kapitałowych jako ograniczenie w kształtowaniu treści statutu / 393
9. Natura spółki handlowej jako ograniczenie w kształtowaniu treści statutu / 397
10. Artykuł 98 projektu kodeksu cywilnego a konieczność nowelizacji art. 304 § 4 k.s.h. / 405
11. Podsumowanie / 407

Zakończenie / 417

Wykaz orzecznictwa / 435

Bibliografia / 443